

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

31. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Cerro Civitatem.
Presbyteratus. Veneris 24. Martii 1645.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

DECISIO XXXI.

Sacrae Rotæ coram R.P.D. Cerro.

Ciuitaten. Presbyteratus.

Veneris 24. Martij 1645.

§.1. **D** Vbio bis proposito DD. dixerunt Antonio Vñai dandum esse mandatum de manutenendo cum de eius anteriori possessione capta in vim sententia exequutoris deputati in litteris Apostolicis constet ex publico instrumento, quod alio non existente in possessione satis probet vulg. *l. pradiæ, vbi Bassi. n. 1. ff. de acquir. possess.*

2. Nec obstat exceptio vnionis, quam præterit D. Episcopus Ciuitaten. ex litteris Iulij II. ex earum enim lectura apparet tantummodò fuisse vnitas Ecclesias quoad gubernium, & administrationem, vt vnus, & idem esset administrator vtriusque Ecclesiæ, ibi fructusque pronentis & iura quæcumque ad mensam Episcopalem pertinentia percipientem, &c. & ibi, volumus autem, quod propter vnionem præfatæ Ecclesiæ Ampuriæ, & Ciuitaten. in spiritualibus non lædantur, & in temporalibus detrimentum non sustineant; vnde præterit nequit fuisse etiam vnita beneficia, cum ex vnione Ecclesiarum non inferatur ad vnionem beneficiorum, & dignitatum, quæ non sunt de mensa sed constituunt corpus separatum à mensa, & Ecclesia vnita, *Gonzal. super reg. 8. gloss. 5. §. 7. n. 116. vsque ad 125. Rot. dec. 14. n. 7. cum seqq. & plenius dec. 92. n. 6. cum sequent. coram Reuerendissimo D. Vrgellen. vbi ex eo quòd sit vnita Ecclesia, non inferitur quòd sit vnium beneficium, cum aliud sit disponere de Ecclesia, aliud disponere de beneficio.*

3. Præsertim cum Archipresbyteratus de quo agitur sit in statu collatiuo, ob promissiones de eo factas à Paulo IV. de anno 1558. Ex hoc autem manifestè probatur non esse vnium, cum aliàs beneficium vnium nec conferatur, nec vacet. *Gamber. de potest. legat. lib. 6. cap. 1. num. 41. Gonzal. vbi supra d. gloss. 5. numera. 20. Card. Seraph. decis. 1011. numer. 1. & 2. in fin. vltra quòd exceptio vnionis tanquam respiciens merito rium, non admittitur in iudicio manutentionis, vt in specie respondit *Rot. decis. 236. n. 12. post. modern. Perusini de manutent.**

4. Prout non obstat, quòd exequutor litterarum Apostolicarum immissionem concessit non vocato Episcopo possessore, qui tamen erat citandus *ad text. in c. licet Episc. de præbend. in 6. cum præsertim in litteris adesset clausula, amoto quolibet illicito detentore, quæ facit exequutorem mixtum, vt notat *Felin. in c. de care. ros. n. 9. de re iud. cum aliis. Quia cum non constaret de Episcopi possessione, potius eo non citato procedi ad executionem & immissionem. Rebuff. in prax. ben. tit. de form. & declarant nouæ prouisiones, vsq. Nec virtute huius clausulæ, *Gonzal. ad. d. cap. 3. gloss. 9. n. 126. Garz. de benef. part. 6. cap. 2. num. 141. & fuit dictum in Treheren. Archidiaconatus 13. Iunij 1644. coram me. Idque eò magis, quia exequutor suspicari non poterat quòd Episcopus cepisset possessionem beneficij, cum ille non possit occupare bona beneficij vacantis, nec sibi applicare fructus sine causâ, & licentia Papæ, maxime ad longum tempus aliàs dicitur esse in dolo, & deliquisset, vt concludant omnes in c. vnic. vt beneficia Ecclesiastica sine diminut. confer. vbi Anchar. n. 6. laud. Imol. sub num. 27. Enriq. Boich. n. 8. & sequuntur *Aret. cons. 67. n. 5. sed solum eo tempore prouidere habet de Oeconomo, qui custodiat & seruet fructus successoris, gloss. in cap. 1. in verb. defensore, de reb. Eccles. non alie-****

nand. & ibi not. in 6. Etiam si collatio ad Papam pertineat, idem *Aretin. vbi supra, n. 3. vers. Et ex his salu. ibi etiam, quòd Prælati sunt ad instar tutorum, qui sicut illi tenentur vtilia facere pro pupillis, sic illi pro Ecclesiis quaerendo, & proponendo earum vtilitatem suæ propriæ, vt inquit *gloss. in cap. placuit. l. 1. in verb. proprie 7. q. 1.**

5. Et si quæ probaretur possessio eorum esse infecta ex decreto irritanti, apposta in reg. 4. Cancellariæ relectoria dignitatum maiorum post Pontificales, qualis est hic Archipresbyteratus, non id eò dici poterat legitimus contradictor, & per consequens nec citandus, nec vocandus erat, quantumuis adesset clausula, amoto *Staphilius de hier. grat. tit. de vi & effect. clausulæ. claus. amoto, n. 2. Mohed. dec. 13. vt lit. pen. Cardin. Casal. dec. 1. Bon. 8. & 9. Stante enim decreto irritanti possessio habetur pro vacua, *Loter. de re benef. lib. 2. q. 46. cum aliis alleg. Modern. Perus. de manutent. obseru. 46. n. 3. & alter possidens dicitur intrusus qui citari non debet. *Lot. vbi supra 9. 20. n. 199. Rot. in Messanen. Archiepisc. 19. Iunij 1613. coram Reuerendissimo D. meo Decano.***

6. Et in omnem casum cum possessio dignitatis saltem ciuilis residere posset Ecclesiæ, & Prælatum DD. in *l. 1. in fin. ff. de acquir. possess.* adeò vt per motum illam obtinens non vacet, sed remaneat plena possessio Ecclesiæ possessio naturalis occupata ab Episcopo remanet posterior, & proinde in concursu manutentio concedi debet prouiso Apostolico, ratione cuius possessionis anterioris aduersus eum qui medio tempore naturalem occupauit, si non ex propria persona, seu immissione exequutoris, saltè nomine dignitatis & Ecclesiæ, vt art. maturè discussio firmavit *Rot. in Colimbrien. Præmonitionum coram bon. mem. Cocino, & coram Reuerendissimo D. meo Decano, quæ sunt inter res. dec. 78. 139. 226. & 275. part. 6. rec. vbi conciliantur & declarantur aliæ decisiones, quæ videbantur innere contrarium, vt latissime fuit dictum in Hispanen. Decimorum 27. Iunij 1644. coram R.P.D. meo Corrado, vbi definitæ desiones referuntur.*

7. Demum non facit oppositus defectus Mandati procuratæ Ioann. Manchar fratris D. Episcopi, quia ex pluribus actibus exercitis procuratorio nomine Episcopi intrat illius præsumptio; illud enim ex præsumptionibus & coniecturis probatur. *Casal. ad. decis. 3. n. 4. de proc. cor. Rot. diu. decis. 350. n. 1. part. 4. Card. Seraph. dec. 1326 n. 2. Card. Casal. dec. 590. n. 10.*

8. Primum autem à tergo commissionis impetratæ descriptus legitur Ioann. Manca Procurator, qui commissionem incassauit, & pro incassatione soluit Magistro Cursori iulios quinque, Secundò idem Ioann. expediuit citationem cum inhibitione ad partes, pro qua soluit Notario iulios quindecim, & dicta citatio fuit in partibus affixa ad ualua Ecclesiæ. Tertio idem Ioann. citare fecit in Curia personaliter antonium Vñai ad dicendum contra commissionem, & citationem exequutam in actis causæ produxit, vti Procurator Episcopi. Quartò idem Ioannes citatus ad instantiam Vñai ad dicendum contra, protestatus plena fuit generalia contra, & non recognoscit, nisi intimata die, & hora recognitionis, quæ protestatio impleta fuit pro parte Vñai ex his enim simul iunctis bene præsumitur mandatum, iuncta præsertim notabili quantitate expensarum expressa in hac lite, & carta data pro registro, præterquam ad omnes registri impensas remanito biligatis, vt notat *Vestr. in prax. lib. 7. cap. 1. num. 2. cum seqq. Ex impensa autem considerabili præsumi mandatum probat euidentis ratio, quòd nemo præsumitur impendere in alienis negotiis, vt dixit *Rot. in res. dec. 440. num. 1. part. 2. & decis. 166. num. 3. part. 3. & decis. 187. n. 16. part. 6. vbi reputatur sufficiens impensa excedens iulios decem.**

9. Idque tantò magis, quia ipse Ioannes erat frater ge-

manus, Episcopi, in quo facilius præsumitur mandatum, l. 1. C. quibus res iudic. non nocent. Et ibi gl. in verb. Non oberit. Surd. conf. 355. n. 20. Et 24. in fine. Rot. in S. M. co pensiois apud Marches. part. 2. fol. 487. n. 6. vers. consuetudine autem. & alia ipsius negotia expediuit, quod etiam ad præsumendum mandatum valde ponderat Iason in lege 1. in fin. C. de proc. Pant. de null. sit. qualit. Et quib. mod. sent. null. n. 56.

10. Quibus non obstat quod Antonius Vlai citatus ad instantiam Episcopi oppulerit neminem audiri, nisi docto de legitimo mandato Procure. per quam oppositionem non videtur amplius sufficere. mandatum præsumptum, ut dixit Rot. in vna Rom. secret. 20. Nouembrii 1592. coram Cardin. Millino impress. apud Marches. de commiss. part. 3. fol. mibi 39.

11. Quia præter quod Rota contrarium tenuit, quando adest notabilis impensa, & concurrunt plura alia, quæ necessariò mandatum inferunt, ut in his terminis Cardinal. Seraph. dec. 933. n. 2. Addit. ad S. M. Greg. de iur. 330. numer. 5. ab illa protestatione fuit recessum, dum postea Antonius Vlai citare fecit eundem Ioann. Mancam uti Procuratorem Episcopi ad dicendum contra iura, & in illius termino comparuit dictus Manca, & protestatus fuit non admitti iura, nisi formiter recognita fuerint; vnde non sumus in simplici casu, quo protestatio non fuerit repetita in omnibus actibus, quod solum sufficit ad hoc, vt ab ea censetur recessum, iuxta opinionem quam tenuit Rot. coram Cardin. Seraph. de iur. 1407. Et coram bon. mem. Accino dec. 28. c. 1. Et 2. Sed in casu quo fuerit facti actus contrarij protestationi approbando Mancam in Procuratorem, quo casu dubium non est, quod à protestatione dicatur recessum, ut admittit Rota in dict. Rom. Secretariatus supra citata, n. 4. ibi, cum effectus protestationis semper duret, donec sit factus aliquis actus contrarius.

12. Prout etiam non releuat, quod Ioannes produxerit mandatum limitatum ad causam vocationis ad Synodum; ex hoc enim non excluditur præsumptio alterius mandati sufficientis, cum detur multiplicatio mandatorum, & possint simul duo mandata concurrere, aliud expressum, aliud præsumptum, ut consuevit Ruin. conf. 35. n. 29. lib. 1. cum aliis in Cremonen. pensiois 16. Ian. 1609. coram bon. mem. Cardin. Sacratio, & laius in Rom. Aliment. 4. Decembrii 1641. coram R. P. D. meo Bichio, & in Macerat. Magazeni, seu manutentionis 24. Ian. 1642. coram Reuerendiss. D. Episcopo Patavino, & in Rom. domus ad transferim 18. Aprilis 1644. coram eodem R. P. D. meo Bichio.

Et ita vna tantum parte informante resolutum fuit, altera sepius citata, & informare recusante sub prætextu defectus dicti mandati Procure.

DECISIO XXXII.

Sacra Rotæ Romanæ coram R. P. D. Corrado.

In causa Barchinonen. Iurispatronatus.

Luna 3. Aprilis 1945.

§. 1. **L**ata per A. C. sententia immissionis possessionem beneficij simplicis sub Inuocatione Conceptionis Immaculate Virginis in Ecclesia Cathedrali Barchinonen. ad fauorem Antonij Arrufat prouisi Apostolici in executione Breuis de capienda possessione nomine Camerae cum declaratoria Censuratum contra Antonium Sala tanquam intrusum in eodem beneficio; commissa mihi fuit causa appellationis, & nullitatis cum facultate manutendi, quem de iure & absoluendi dictum Sala etiam ad cautelam, cuius vigore ille petebat ante omnia abolutionem: verum quia agitur de censuris inflictis in Curia, noluerunt Domi-

Tom. VIII.

ni illam concedere nisi causa recognita, iuxta receptum huius sacri Tribunalis stylum, de quo attestantur Pur. decif. 44. num. 2. vers. licet à censuris, & c. lib. 1. Verat. decif. 2. n. 1. part. 1.

2. Itaque hodie proposito dubio censuerunt concedendam esse abolutionem cum reincidencia ad beneplacitum; quia cum pro parte dict. Sala fuerint producta plura instrumenta, ex quibus constat beneficium prædictum fuisse vsque de anno 1501. fundatum atque dotatum de bonis q. Petri de Buada, cum expressa reservatione iurispatronatus ad fauorem Michaelis hæredis fundatoris, eoque defuncto ad fauorem professoris domus de Buada, sitæ intus oppidum de Angles Gerunden. Diocesis, & successiue fuisse collatum ad præsentationem, vel de consensu dictorum patronorum, ab eo tempore vsque ad annum 1591. quo facta fuit illius collatio de consensu Saluatoris de Buada tunc patroni in personam Geruasij Granelli nuper defuncti, post cuius obitum de illo iure institutus ab Ordinario Barchinonen. Ipse Salas tanquam præsentatus à Raymundo Olmera moderno dictæ domus possessore, & propterea eiusdem beneficij vero & certo patrono, quidem cessare videtur præsumptio, quod beneficium sit liberum, & ided comprehensum sub reservatione Reg. 8. hodie 9. Quia sub eius dispositione non comprehenduntur beneficia iurispatronatus laicorum, sicut nec sub aliis reservationibus generalibus, iuxta glossam in c. 2. verb. collatio, de præbend. in c. bique not. Germin. sub n. 11. vers. gloss. super verb. collatio, & c. Franc. sub num. 3. vers. & in alia quacunque. Et Lap. alleg. 96. Beneficia vacantia. Et c. Didac. P. P. quest. c. 36. n. 2. vers. hic accedit. Et c. Rota penes Pat. decif. 319. num. 2. vers. & ratio est, & c. lib. 1. Et Abhil. decif. 3. numer. 3. vers. Prædictis tamen non obstantibus, & c. de iure patronatus, & bon. mem. Cardin. Seraph. dec. 1232. numer. 5. vers. quare cum regula, & c. & dec. 1263. numero 2. vers. quia expeditum erat, & c. Buratt. dec. 729. n. 4. vers. quod istud Beneficium, & c. dec. 941. sub numero 1. & seq. vers. Nam reservatio, & c. Andr. dec. 12. num. 6. vers. Quibus omnibus simul iuris, & c. ac Reuerendiss. Vergellen. dec. 407. num. 12. vers. cum ius patronatus laicale, & c. post plures. Gonzales ad reg. glof. 18. n. 2. vers. Aut enim sumus in iure patronatus laicali, & c. & seqq.

3. Et per consequens cessat omne ius Camerae, & prouisi Apostolici, ac proinde huiusmodi Breuium executio, quæ in solo reservatione vel affectione regulariter fundantur, ut fuit dictum in Vicen. Benef. 21. Februarii 1600. coram bon. mem. Card. Hieronymo Pamphil. penes Marches, de commiss. rom. 1. fol. 345. num. 2. vers. ita ut exinde, & c. in Toletana Capellan. 30. Octobris 1602. coram bon. mem. Littia ibid. fol. 348. n. 3. vers. Quo probatio, & c. ac in Placentin. benef. 2. Maij 1603. n. 2. vers. Secundo quia, & c. ibidem fol. 353. & penes sanct. mem. Gregor. decif. 53. num. 2. vers. & cessante reservatione, & c. ac Reuerendiss. Vergell. dec. 12. num. 2. & 3. vers. cessante autem vacatione, & c. laius dec. 340. num. 1. vers. de iure autem est, & c. ac seq. & Buratt. dec. 590. num. 3. vers. sed quia, & c. & in recent. decif. 71. n. 3. vers. iustificatio autem, & c. part. 6. ac in aliis relatis per Gonzal. ad dict. reg. 8. gloss. 9. in Annot. n. 162. vers. quoniam Breuia huiusmodi, & c. & Garz. de benef. part. 6. cap. 9. cum. 1. & seqq. vers. secundo aduertit, & c. qui sub num. 12. vers. & reservationem, & c. insert. ad beneficia iurispatronatus laicorum.

4. Et licet opponeretur dictum ius patronatus fuisse reservatum ad fauorem eorum de familia, & agnatione fundatoris per quorum deficientiam beneficium effectum fuit liberum, non autem extraneorum, qui domum illam materiale possederunt ad trad. per Corn. conf. 216. viso testamento D. Luc. Antonij à num. 3. vers. his tamen non obstantibus, & c. & seqq. per rot. lib. 2.

X 3 Quia